

KOMISJA PRZECIWKO PARLAMENTOWI I RADZIE

WYROK TRYBUNAŁU (druga izba)

z dnia 10 stycznia 2006 r. *

W sprawie C-178/03

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie nieważności na podstawie art. 230 WE, wniesioną w dniu 24 kwietnia 2003 r.,

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez G. zur Hausena, L. Ström van Lier i E. Righini, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca,

przeciwko

Parlamentowi Europejskiemu, początkowo reprezentowanemu przez C. Pennerę i M. Moore'a, a następnie przez M. Moore'a i K. Bradleya, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

* Język postępowania: angielski.

Radzie Unii Europejskiej, początkowo reprezentowanej przez B. Hoffa-Nielseną i M. Sims-Robertson, a następnie przez M. Sims-Robertson i K. Michoel, działających w charakterze pełnomocników,

pozwani,

popieranym przez:

Republikę Francuską, reprezentowaną przez G. de Bergues'a, F. Alabrune'a i E. Puisais'go, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

Republikę Finlandii, reprezentowaną przez T. Pynnę, działającą w charakterze pełnomocnika, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, reprezentowane przez R. Caudwell, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez A. Dashwooda, barrister, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

interwenienci,

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie: C.W.A. Timmermans (sprawozdawca), prezes izby, J. Makarczyk,
C. Gulmann, P. Kūris i J. Klučka, sędziowie,

rzecznik generalny: J. Kokott,
sekretarz: L. Hewlett, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 7 kwietnia
2005 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 26 maja
2005 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Komisia Wspólnot Europejskich wnosi w skardze o stwierdzenie nieważności rozporządzenia (WE) nr 304/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. dotyczącego wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów (Dz.U. L 63, str. 1, zwanego dalej „zaskarżonym rozporządzeniem”) w zakresie, w jakim jego podstawę prawną stanowi art. 175 ust. 1 WE, a nie art. 133 WE.

- 2 W tym względzie bezsporny jest fakt, że Komisja przyjęła drugi z tych artykułów za podstawę prawną przedłożonego w dniu 24 stycznia 2002 r. projektu rozporządzenia Rady dotyczącego wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów (Dz.U. C 126 E, str. 291). W następstwie nieobowiązkowej konsultacji z Parlamentem Europejskim, na podstawie art. 133 WE, Rada Unii Europejskiej postanowiła jednomyślnie odejść od proponowanego projektu i zastąpić art. 133 WE artykułem 175 ust. 1 WE, który stanowi wyłączną podstawę prawną zaskarżonego rozporządzenia, przyjętego wspólnie przez Parlament i Radę, które uchwałyły je zgodnie z procedurą określoną w art. 251 WE.

Ramy prawne

- 3 Jak wynika między innymi z czterech pierwszych motywów preambuły zaskarżonego rozporządzenia, zostało ono wydane w dwóch celach. Pierwszym z nich jest wdrożenie zasad Konwencji rotterdamskiej w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi substancjami chemicznymi i pestycydami (zwanej dalej „konwencją”), która została podpisana przez Wspólnotę Europejską dnia 11 września 1998 r. i zatwierdzona w jej imieniu decyzją Rady 2003/106/WE z dnia 19 grudnia 2002 r. (Dz.U. 2003, L 63, str. 27) — nie osłabiając przy tym poziomu ochrony zapewnianej ludności i środowisku w krajach przywozu na podstawie rozporządzenia Rady (EWG) nr 2455/92 z dnia 23 lipca 1992 r. dotyczącego wywozu i przywozu niektórych niebezpiecznych chemikaliów (Dz.U. L 251, str. 13), uchylonego i zastąpionego zaskarżonym rozporządzeniem. Po drugie, w niektórych kwestiach zmierza ono dalej niż postanowienia konwencji, odwołując się przy tym wyraźnie, w motywie czwartym, do art. 15 ust. 4 tej konwencji, który pod pewnymi warunkami daje stronom prawo do podjęcia bardziej restrykcyjnych niż określone w konwencji działań w celu poprawy ochrony ludzkiego zdrowia oraz środowiska.

4 W związku z tymi założeniami art. 1 ust. 1 zaskarżonego rozporządzenia stanowi:

„Celemi niniejszego rozporządzenia są:

- a) wykonanie konwencji [...];

- b) wspieranie solidarnej odpowiedzialności oraz wysiłków w zakresie współpracy w międzynarodowym przepływie niebezpiecznych chemikaliów w celu ochrony ludzkiego zdrowia oraz środowiska przed potencjalną szkodą; oraz

- c) przyczynianie się do przyjaznego ich zastosowania dla środowiska [zastosowania rozsądnego z punktu widzenia środowiska].

Są one osiąmane przez ułatwianie wymiany informacji o cechach [...] takich chemikaliów, określając proces [poprzez wprowadzenie systemu] podejmowania decyzji w sprawie przywozu i wywozu we Wspólnocie, oraz przez upowszechnianie decyzji wśród stron i innych państw, gdzie właściwe”.

5 Ponadto z art. 1 ust. 2 tego rozporządzenia wynika, że jego celem jest również „zapewnienie, że przepisy dyrektywy Rady 67/548/EWG z dnia 27 czerwca 1967 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania substancji niebezpiecznych [ze zmianami] oraz dyrektywy 1999/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 maja 1999 r. odnoszącej się do zbliżenia przepisów ustawowych,

wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania preparatów niebezpiecznych [ze zmianami], odnośnie do klasyfikacji, pakowania i etykietowania chemikaliów niebezpiecznych dla człowieka i środowiska, gdy są one wprowadzane do obrotu we Wspólnocie Europejskiej, stosuje się również do wszystkich takich chemikaliów, w przypadku gdy są one wywożone z państw członkowskich do innych stron [konwencji] lub innych krajów, chyba że przepisy te stałyby w sprzeczności z jakimikolwiek szczególnymi wymaganiami tych stron lub innych krajów”.

6 Zgodnie z art. 2 ust. 1 tego rozporządzenia, który dotyczy jego zakresu przedmiotowego, rozporządzenie to ma zastosowanie do:

- „a) niektórych niebezpiecznych chemikaliów, które podlegają procedurze zgody po uprzednim poinformowaniu (PIC) [zwanej dalej »procedurą PIC«] na podstawie konwencji [...];

- b) niektórych niebezpiecznych chemikaliów, które są zakazane lub podlegają surowym ograniczeniom we Wspólnocie oraz państwie członkowskim; oraz

- c) wszystkich chemikaliów, w przypadku ich wywozu w zakresie ich klasyfikacji, opakowania zbiorczego oraz etykietowania”.

7 Dokładne znaczenie tych pojęć podano w art. 3 zaskarżonego rozporządzenia, powtarzającym znaczną część definicji zawartych w art. 2 konwencji. Dotyczy to między innymi pojęć „chemikalia”, „zakazane” lub „podlegające surowym ograniczeniom”, które odnoszą się do chemikaliów, których odpowiednio „każde” lub

„praktycznie każde” przeznaczenie zostało zakazane przez ostateczne regulacje Wspólnoty lub jednego z państw członkowskich w celu ochrony ludzkiego zdrowia oraz środowiska. Dotyczy to również pojęcia „bardzo niebezpieczne formy użytkowe pestycydów”, które oznacza „chemikalia preparowane do zastosowania jako pestycyd, który powoduje bardzo silne skutki na zdrowie lub środowisko [dla zdrowia lub środowiska], zauważalne w krótkim okresie czasu po jednorazowym lub wielokrotnym wystawieniu na jego działanie w warunkach zastosowania” (art. 3 pkt 9–11 i 15). Artykuł 3 pkt 14 definiuje z kolei procedurę PIC jako „procedurę zgody po uprzednim poinformowaniu przewidzianą przez konwencję”.

- 8 Artykuł 5 zaskarżonego rozporządzenia określa warunki udziału Wspólnoty w konwencji, stanowiąc w szczególności w akapicie pierwszym, że udział ten „stanowi solidarną odpowiedzialność [należy do wspólnych kompetencji] Komisji i państw członkowskich, w szczególności za [w zakresie — odmiana w dalszym ciągu zdania dostosowana odpowiednio] pomocy technicznej, wymiany informacji oraz spraw odnoszących się do rozstrzygania sporów, uczestnictwa w organach pomocniczych i głosowania”. Jeśli chodzi o funkcje administracyjne konwencji, odnoszące się do procedury PIC oraz powiadomienia o wywozie, z art. 5 akapit drugi wynika, że sprawuje je Komisja, działając jako wspólny wyznaczony organ w imieniu wszystkich wyznaczonych przez państwa członkowskie organów krajowych, w ścisłej z nimi współpracy. W związku z tym Komisja jest w szczególności upoważniona do przekazywania wspólnotowych powiadomień o wywozie stronom konwencji oraz innym krajom, zgodnie z art. 7 zaskarżonego rozporządzenia, a także do przekazywania i odbierania informacji i powiadomień dotyczących ostatecznych działań regulacyjnych, o których mowa w konwencji. Zgodnie z art. 5 akapit trzeci zdanie ostatnie tego rozporządzenia Komisja przekazuje również ustanowionemu konwencją sekretariatowi „wspólnotowe odpowiedzi na przywóz w odniesieniu do chemikaliów podlegających procedurze PIC na podstawie art. 12”.
- 9 Jak wynika z art. 6 ust. 1 i 2 zaskarżonego rozporządzenia, chemikalia objęte jego zakresem przedmiotowym wymienione są w załączniku I i podlegają różnym procedurom, w zależności od tego, do której części tego załącznika są przypisane, przy czym należy rozumieć, że niektóre chemikalia mogą zostać włączone jednocześnie do więcej niż jednej części tego załącznika i w związku z tym podlegać

różnym procedurom. Zgodnie z art. 6 ust. 2 chemikalia wymienione w części 1 załącznika podlegają powiadomieniu o wywozie, zawierającemu określone informacje, o których mowa w załączniku III do zaskarżonego rozporządzenia, dotyczące między innymi wywożonej substancji lub wywożonego preparatu, ich identyfikacji, własności fizyko-chemicznych, toksykologicznych i ekotoksykologicznych, jak również środków ostrożności, jakie należy podjąć przy użyciu. Chemikalia wymienione w części drugiej załącznika I do rozporządzenia, które stwarzają szczególne zagrożenie dla ludzkiego zdrowia lub dla środowiska, nie tylko podlegają procedurze powiadomienia o wywozie, określonej w art. 7 zaskarżonego rozporządzenia, lecz kwalifikują się również do tego, by podlegać procedurze powiadomienia PIC, o której mowa w art. 10 rozporządzenia. Jeśli chodzi o chemikalia wymienione w części 3 załącznika I, to pokrywają się one ogólnie z chemikaliami włączonymi do załącznika III do konwencji i podlegają w związku z tym samej procedurze PIC. Szczególne obowiązki odnoszące się do przywozu i wywozu tych chemikaliów określone są bardziej szczegółowo w art. 12 i 13 zaskarżonego rozporządzenia.

10 Artykuł 7 zaskarżonego rozporządzenia, który dotyczy, jak wskazano w poprzednim punkcie niniejszego wyroku, procedury powiadomienia o wywozie, stanowi zasadniczo, że w przypadku gdy eksporter zamierza dokonać wywozu chemikaliów wymienionych w części 1 załącznika I ze Wspólnoty do kraju będącego stroną konwencji lub innego kraju, powiadamia wyznaczony organ krajowy państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę. Wyznaczony organ krajowy sprawdza zgodność informacji z załącznikiem III rozporządzenia, a następnie przesyła otrzymane powiadomienie do Komisji, która po pierwsze podejmuje wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia, że odpowiednie władze strony lub innego kraju przywozu otrzymają powiadomienie przed właściwym wywozem chemikaliów, a po drugie, rejestruje je w publicznie dostępnej bazie danych.

11 Artykuł 7 ust. 3 zaskarżonego rozporządzenia stanowi, że eksporter ma obowiązek złożyć nowe powiadomienie o wywozie dla każdego wywozu, który ma miejsce po zmianach w prawodawstwie wspólnotowym dotyczącym wprowadzenia do obrotu, zastosowania lub etykietowania przedmiotowych substancji lub w każdym przypadku, gdy zmienia się skład danego preparatu tak, że etykietowanie takiego preparatu jest zmienione. Niemniej jednak z art. 7 ust. 4 wynika, że można

całkowicie lub częściowo odstąpić od opisanej procedury powiadomienia, „w przypadku gdy wywóz chemikaliów odnosi się do sytuacji nadzwyczajnych, w których opóźnienie może narazić zdrowie publiczne [ludzkie] lub środowisko strony [lub innego kraju] przywozu”.

- 12 Zgodnie z art. 7 ust. 5 zaskarżonego rozporządzenia związane z procedurą powiadomienia o wywozie obowiązki wygasają, gdy chemikalia stały się chemikaliami podlegającymi procedurze PIC, gdy kraj przywozu, będący stroną konwencji, przekazał do sekretariatu odpowiedź, zgodnie z art. 10 ust. 2 konwencji, świadcząca o zgodzie na przywóz chemikaliów lub jej braku, a Komisja otrzymała te informacje z sekretariatu i przekazała je państwu członkowskiemu. Artykuł 5 akapit drugi stanowi jednak, że zasada ta nie ma zastosowania, „w przypadku gdy kraj przywozu, będący stroną konwencji, wyraźnie żąda kontynuowania powiadamiania o wywozie od stron wywozu [...]”.
- 13 W art. 8 zaskarżonego rozporządzenia określono obowiązki podobne do obowiązków, o których mowa w art. 7, a dotyczące przywozu do Wspólnoty chemikaliów zakazanych lub podlegających surowym ograniczeniom ze strony kraju będącego stroną konwencji lub innego kraju, natomiast art. 9 zobowiązuje importerów i eksporterów chemikaliów wymienionych w załączniku I do tego rozporządzenia do corocznego przekazywania wyznaczonym organom krajowym państwa członkowskiego, w którym mają siedzibę, informacji o ilości przywiezionych lub wywiezionych w roku poprzednim chemikaliów. Na podstawie zebranych w ten sposób danych państwa członkowskie przekazują zbiorcze informacje Komisji, która dokonuje ich podsumowania na szczeblu wspólnotowym, a następnie udostępnia publicznie te informacje, które nie są poufne.
- 14 Artykuł 10 ust. 1 i 2 zaskarżonego rozporządzenia stanowi, że Komisja informuje sekretariat o chemikaliami, które kwalifikują się do procedury powiadomienia PIC, a także informuje sekretariat wówczas, gdy kolejne kwalifikujące się do tego

chemikalia są dołączane do części 2 załącznika I do rozporządzenia. Powiadomienie jest przedkładane bezzwłocznie po przyjęciu odpowiednich wspólnotowych ostatecznych regulacji zabraniających lub surowo ograniczających zastosowanie wspomnianych chemikaliów i zawiera wszelkie określone w załączniku II informacje, dotyczące między innymi własności fizyko-chemicznych, toksykologicznych i ekotoksykologicznych danego produktu, jak również niebezpieczeństw i ryzyka, które stwarza on dla zdrowia ludzkiego i środowiska.

- 15 Artykuł 10 ust. 6 zaskarżonego rozporządzenia nakazuje ponadto Komisji niezwłocznie przesyłać państwom członkowskim informacje, które otrzymuje z sekretariatu, dotyczące chemikaliów, w sprawie których inne strony dokonały powiadomienia, traktując je jako zakazane lub surowo ograniczone, oraz ocenić „w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi potrzebę zaproponowania środków na poziomie wspólnotowym w celu zapobiegania wszelkim niedopuszczalnym zagrożeniom dla ludzkiego zdrowia i dla środowiska we Wspólnocie”.
- 16 Jak już wspomniano w pkt 9 niniejszego wyroku, art. 12 i 13 zaskarżonego rozporządzenia dotyczą konkretnie chemikaliów podlegających procedurze PIC, wymienionych w części 3 załącznika I do tego rozporządzenia. Artykuły te, odpowiadające art. 10 i 11 konwencji, określają obowiązki w zakresie, odpowiednio, przywozu i wywozu chemikaliów inne niż obowiązek powiadomienia.
- 17 Jeśli chodzi o przywóz chemikaliów zakazanych lub podlegających surowym ograniczeniom, art. 12 ust. 1 zaskarżonego rozporządzenia stanowi, że, w przypadku gdy Komisja otrzyma z sekretariatu wytyczne dla decyzji dotyczące włączenia nowego produktu do załącznika III do konwencji, niezwłocznie przesyła je państwom członkowskim. Komisja wydaje następnie decyzję w sprawie przywozu, w formie ostatecznej lub tymczasowej odpowiedzi w sprawie przywozu w imieniu Wspólnoty, dotyczącej przyszłego przywozu do Wspólnoty danych chemikaliów

„zgodnie z istniejącym prawodawstwem wspólnotowym”. Zgodnie z art. 12 ust. 1 i 4 decyzję tę, polegającą na zezwoleniu na przywóz lub na zakazie przywozu, przy czym zezwolenie może być obwarowane warunkami, przekazuje się do sekretariatu wraz z opisem aktów prawnych lub administracyjnych, na których podstawie została ona wydana.

- 18 W przypadku gdy chodzi o chemikalia zakazane lub podlegające surowym ograniczeniom w porządku prawnym jednego lub więcej państw członkowskich, zgodnie z art. 12 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia Komisja jest zobowiązana do uwzględnienia tych informacji w decyzji w sprawie przywozu tych chemikaliów na pisemne żądanie tego państwa lub tych państw, natomiast podobnie jak art. 10 ust. 6 tego rozporządzenia, art. 12 ust. 6 nakazuje Komisji ocenić, „w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, potrzebę zaproponowania środków na poziomie wspólnotowym w celu zapobiegania wszelkim niedopuszczalnym zagrożeniom dla ludzkiego zdrowia i dla środowiska we Wspólnocie, biorąc pod uwagę informacje zawarte w wytycznych dla decyzji”.
- 19 Artykuł 13 zaskarżonego rozporządzenia, który dotyczy wywozu chemikaliów zakazanych lub podlegających surowym ograniczeniom, zawiera z kolei przepisy mające na celu zapewnienie przestrzegania decyzji wydanych przez pozostałe strony konwencji i przez inne kraje w zakresie przywozu tych produktów na ich terytorium. Nakłada on na Komisję obowiązek niezwłocznego przekazywania państwom członkowskim oraz europejskim stowarzyszeniom branżowym informacji, które otrzymuje ona z sekretariatu, między innymi w formie okólników dotyczących chemikaliów podlegających procedurze PIC oraz decyzji stron przywozu dotyczących warunków przywozu tych chemikaliów (art. 13 ust. 1), a na państwa członkowskie — obowiązek powiadamiania o przekazanych przez Komisję odpowiedziach wszystkich zainteresowanych na obszarze swojej jurysdykcji (art. 13 ust. 3). Artykuł 13 ust. 4 stanowi, że eksporterzy stosują się do decyzji zawartej w każdej odpowiedzi „nie później niż sześć miesięcy po pierwszym poinformowaniu sekretariatu przez Komisję [Komisji przez sekretariat] [...]”.

20 Artykuł 13 ust. 6 stanowi:

„Żadne z chemikaliów wymienionych w części 2 lub 3 załącznika I nie mogą być wywożone, chyba że:

- a) eksporter, przez jego wyznaczone organy krajowe oraz wyznaczone organy krajowe strony przywozu lub właściwe organy innego kraju przywozu, wnioskuje i otrzymał wyraźną zgodę na przywóz; lub

- b) w przypadku chemikaliów wymienionych w części 3 załącznika I, ostatni okólnik wydany przez sekretariat w zastosowaniu ust. 1 wskazuje, że strona przywozu wyraziła zgodę na przywóz”.

21 W tym samym duchu art. 13 ust. 7 zaskarżonego rozporządzenia stanowi:

„Żadne z chemikaliów nie są wywożone później niż sześć miesięcy przed datą [upływem daty] ważności, kiedy taka data istnieje lub może być wywnioskowana na podstawie daty produkcji, chyba że istotne właściwości chemikaliów czynią to niewykonalnym. W szczególności, w przypadku pestycydów, eksporterzy zapewniają, że rozmiar oraz opakowanie zbiorcze pojemników pestycydów są zoptymalizowane, tak aby zminimalizować zagrożenie stworzenia przestarzałych zapasów”.

22 Wreszcie art. 13 ust. 8 stanowi:

„W przypadku wywozu pestycydów eksporterzy zapewniają, że etykieta zawiera określone informacje o warunkach przechowywania i stabilności przechowywania zgodnie z warunkami klimatycznymi strony przywozu lub innych krajów. Dodatkowo zapewniają, że wywożone pestycydy są zgodne ze specyfikacją czystości ustanowioną przez prawodawstwo wspólnotowe”.

23 Artykuł 14 zaskarżonego rozporządzenia odnosi się do szczególnego przypadku wyrobów zawierających chemikalia wymienione w części 2 lub 3 załącznika I do tego rozporządzenia, które podlegają procedurze powiadomienia o wywozie określonej w art. 7, zgodnie z art. 14 ust. 1, oraz do przypadku chemikaliów, które wywołują szczególne obawy w zakresie zdrowia ludzkiego lub środowiska, które z kolei zgodnie z art. 14 ust. 2 podlegają całkowitemu zakazowi wywozu. Natomiast art. 15 i 16 tego rozporządzenia dotyczą odpowiednio informacji odnośnie do ruchu tranzytowego oraz informacji towarzyszących wywożonym chemikaliom. Podlegają one właściwym wspólnotowym przepisom dotyczącym opakowania i etykietowania, a także ewentualnemu obowiązkowi umieszczenia na etykiecie daty produkcji i daty ważności tych chemikaliów (art. 16 ust. 1 i 2). Artykuł 16 ust. 3 zaskarżonego rozporządzenia stanowi ponadto, że eksporter wysyła do każdego importera chemikaliów, o których mowa w art. 16 ust. 1, kartę charakterystyki, zgodnie z dyrektywą Komisji 91/155/EWG z dnia 5 marca 1991 r. określającą i ustanawiającą szczegółowe uzgodnienia dotyczące systemu szczególnych informacji o preparatach niebezpiecznych w związku z wykonaniem art. 10 dyrektywy 88/379/EWG (Dz.U. L 76, str. 35).

24 Ostatnie artykuły zaskarżonego rozporządzenia dotyczą odpowiednio obowiązków organów krajowych odpowiedzialnych za kontrolę przywozu i wywozu (art. 17), ustanowienia przez państwa członkowskie „skutecznych, proporcjonalnych i odstrasających” kar za naruszenia przepisów rozporządzenia (art. 18), regularnego przekazywania Komisji posiadanych przez państwa członkowskie informacji

o działaniu określonych w rozporządzeniu procedur i sporządzaniu przez Komisję podsumowującego sprawozdania (art. 21), uaktualniania załączników do zaskarżonego rozporządzenia „na podstawie rozwoju prawodawstwa wspólnotowego oraz na podstawie konwencji” (art. 22) i opracowania przez Komisję not technicznych w odniesieniu do pomocy, w celu ułatwienia bieżącego stosowania tego rozporządzenia (art. 23). Jeśli chodzi o art. 19 i 20 rozporządzenia, to mowa jest w nich o konieczności wymiany informacji i pomocy technicznej, w szczególności na rzecz krajów rozwijających się oraz krajów w okresie transformacji gospodarczej, co ujęto w sposób bardzo zbliżony do sformułowań użytych w art. 14 i 16 konwencji.

Żądania stron

25 Komisja wnosi do Trybunału o:

- stwierdzenie nieważności zaskarżonego rozporządzenia;

- stwierdzenie, że skutki tego rozporządzenia powinny zostać utrzymane w mocy do czasu wydania przez Radę nowego rozporządzenia, oraz

- obciążenie Parlamentu i Rady kosztami.

26 Parlament i Rada wnoszą do Trybunału o oddalenie skargi jako bezzasadnej i obciążenie skarżącej kosztami.

- 27 Postanowieniem prezesa Trybunału z dnia 15 września 2003 r. Republika Francuska, Republika Finlandii i Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej zostały dopuszczone do sprawy w charakterze interwenientów popierających żądania Parlamentu i Rady.

W przedmiocie skargi

Argumentacja stron

- 28 Komisja na poparcie swej skargi podnosi tylko jeden zarzut, naruszenia traktatu WE, wynikającego z błędnego wyboru podstawy prawnej. Ponieważ bowiem zaskarżone rozporządzenie jest zdaniem Komisji instrumentem prawnym wydanym w celu uregulowania międzynarodowego obrotu niektórymi niebezpiecznymi chemikaliami, wchodzi ono w zakres wspólnej polityki handlowej, a nie wspólnotowej polityki ochrony środowiska. W związku z tym należało je wydać w formie rozporządzenia Rady na podstawie art. 133 WE, a nie jako rozporządzenie Parlamentu i Rady na podstawie art. 175 ust. 1 WE. Zdaniem Komisji można to wywnioskować zarówno z samego brzmienia preambuły zaskarżonego rozporządzenia, zawierającej cele, które założyli sobie jego autorzy, jak również z analizy jego treści.
- 29 Jeśli chodzi po pierwsze o cele tego rozporządzenia, Komisja podnosi, że wynikają one od razu z brzmienia samego tytułu rozporządzenia, gdyż mowa jest w nim o „wywozie” i „przywozie” niebezpiecznych chemikaliów. Użycie tych wyrazów, a także wyrażona w motywie trzecim wola stosowania konwencji, nie osłabiając przy tym w żaden sposób istniejących uregulowań wspólnotowych w przedmiocie

wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów jasno dowodzi, że cel tego rozporządzenia, mającego regulować obrót tymi chemikaliami między Wspólnotą a krajami trzecimi, ma w przeważającej mierze handlowy charakter.

30 Ponadto względy te odzwierciedla bezpośrednio art. 1 zaskarżonego rozporządzenia, określający cele autorów rozporządzenia, gdyż zgodnie z ust. 1 lit. a) tego artykułu zaskarżone rozporządzenie ma na celu „wykonanie konwencji rotterdamskiej”. Zaś zdaniem Komisji konwencja taka wchodzi właśnie w zakres wspólnej polityki handlowej, gdyż dotyczy procedury zgody po uprzednim poinformowaniu dla niektórych niebezpiecznych chemikaliów oraz pestycydów w handlu międzynarodowym. Cele określone w art. 1 ust. 1 lit. b) i c) tego rozporządzenia powielają jedynie cele określone w art. 1 konwencji.

31 Jeśli chodzi o art. 1 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia, to on także wpisuje się w ten handlowy kontekst, ponieważ zobowiązuje Wspólnotę do zapewnienia, by wspólnotowe przepisy odnoszące się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania niebezpiecznych substancji chemicznych, gdy są one wprowadzane do obrotu we Wspólnocie Europejskiej, stosowano również do tych substancji, gdy są one wywożone do innych stron konwencji lub innych krajów. Wobec tego obrót tymi substancjami z krajami trzecimi stanowi główny cel zaskarżonego rozporządzenia.

32 Analiza samej treści zaskarżonego rozporządzenia również potwierdza zdaniem Komisji tezę, że jest ono głównie instrumentem prawnym o charakterze handlowym. Komisja powołuje się w tym względzie w szczególności na art. 6–16 rozporządzenia, określające zasady obowiązujące w stosunku do wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów, które są dla niej centralnymi przepisami tego rozporządzenia, a także na art. 3, w którym w pkt 16 i 17 zdefiniowano pojęcia „wywóz” i „przywóz”

poprzez odniesienie do procedur celnych obowiązujących we Wspólnocie. Zdaniem Komisji to odesłanie musi oznaczać, że przepływ omawianych w niniejszej sprawie produktów traktowany jest tak jak handel tymi produktami i jako taki podlega tym samym co handel zasadom.

- 33 W związku z tym Komisja zwraca uwagę, że klasyfikacja, etykietowanie, stosowanie lub wprowadzanie do obrotu chemikaliów objętych zakresem zaskarżonego rozporządzenia jest w prawie wspólnotowym uregulowane za pomocą szeregu dyrektyw, z których wszystkie, może z wyjątkiem jednej, wydano na podstawie art. 95 WE lub art. 100 traktatu EWG (po zmianie art. 100 traktatu WE, który z kolei został przemianowany na art. 94 WE) lub art. 100 A traktatu WE (obecnie, po zmianie, art. 95 WE). Zatem państwa członkowskie pragnące wprowadzić zakaz lub ograniczenia stosowania chemikaliów nieobjętych wspólnotowym aktem harmonizującym powinny powołać się na art. 30 WE w celu uzasadnienia takiego zakazu lub ograniczenia lub wystąpić o udzielenie zgody na odstępstwo, zgodnie z postanowieniami art. 95 ust. 4 lub 5 WE. Skoro państwa członkowskie nie mogą stosować we Wspólnocie odmiennych krajowych regulacji, chyba że uzyskały zgodę na takie odstępstwo, nie można tych państw upoważniać do stosowania rozbieżnych uregulowań w odniesieniu do przywozu i wywozu niebezpiecznych chemikaliów. Obrót tymi produktami z krajami trzecimi musi być koniecznie uregulowany w sposób jednolity, po to, by uniknąć wystąpienia ewentualnych zakłóceń w obrocie wewnątrz Wspólnoty. Zatem to art. 133 WE stanowi właściwą podstawę prawną zaskarżonego rozporządzenia.

- 34 Wreszcie przypominając utrwalone orzecznictwo Trybunału, z którego wynika, że wspólna polityka handlowa powinna z natury rzeczy być szeroko interpretowana, Komisja uważa za godny pożałowania fakt, że zakres przedmiotowy zaskarżonego rozporządzenia rozszerzono na produkty, które nie znalazły się w jej początkowym projekcie, tj. na niebezpieczne chemikalia zakazane lub podlegające surowym ograniczeniom tylko w jednym państwie członkowskim lub ich większej liczbie. Zarówno ta zmiana, jak i zamieszczona w art. 5 akapit pierwszy zaskarżonego rozporządzenia uwaga, iż udział Wspólnoty w konwencji w odniesieniu do niektórych z poruszanych w tym artykule zagadnień „należy do wspólnych

kompetencji] Komisji i państw członkowskich”, stoją w wyraźnej sprzeczności z zamierzoną na szczeblu wspólnotowym harmonizacją, gdyż wydają się zakładać z góry istnienie takich krajowych zakazów lub ograniczeń, a jedynie art. 10 ust. 7 zaskarżonego rozporządzenia zawiera wzmiankę o konieczności przestrzegania prawa wspólnotowego.

- 35 Z kolei dla strony pozwanej uwaga w art. 5 akapit pierwszy tego rozporządzenia ma jedynie na celu ukazanie w sposób bardziej odpowiedni mieszanego charakteru udziału Wspólnoty i państw członkowskich w konwencji. Jeśli chodzi o rozszerzenie zakresu przedmiotowego tego rozporządzenia na chemikalia zakazane lub podlegające surowym ograniczeniom jedynie w niektórych państwach członkowskich, zdaniem pozwanych stanowi ono jedynie dodatkowy dowód znaczenia, jakie przywiązują do ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska, gdyż w porównaniu z projektem przedłożonym przez Komisję do potencjalnego zakresu zastosowania zaskarżonego rozporządzenia włączono dodatkowe produkty. Rada i Parlament odwołują się przy tym do art. 15 ust. 4 konwencji, który upoważnia strony do podejmowania pod pewnymi warunkami ograniczających prawo stron działań, które w bardziej restrykcyjny sposób zapewniają „ochronę zdrowia ludzkiego lub środowiska naturalnego”, oraz do motywów czwartego i siedemnastego zaskarżonego rozporządzenia, w których mowa jest odpowiednio o konieczności „podążenia dalej w niektórych sprawach niż postanowienia konwencji” oraz zapewnienia w każdym przypadku „rzetelnego [racjonalnego] zarządzania chemikaliami”.

- 36 Ponadto, jeśli chodzi o samą treść omawianego rozporządzenia, pozwani i interwenienci w zasadzie podzielają ocenę Komisji odnośnie do centralnej roli określonych w art. 6–16 rozporządzenia mechanizmów, jednak ich zdaniem świadczą one raczej o woli ustawodawcy wspólnotowego, by chronić ludzkie zdrowie i środowisko przed zgubnymi skutkami niekontrolowanego postępowania z niebezpiecznymi chemikaliami, niż o chęci uregulowania lub wspierania skutecznego handlu nimi. W tym względzie strony te odwołują się

w szczególności do art. 1 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia, który zawiera wyraźne odesłanie do właściwych przepisów wspólnotowych, dotyczących klasyfikacji, pakowania i etykietowania chemikaliów niebezpiecznych dla człowieka lub środowiska, a także do art. 10 ust. 6 i art. 12 ust. 6, w których mowa jest o tym, że Komisja ma możliwość ocenić, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, potrzebę zaproponowania środków na poziomie wspólnotowym w celu zapobiegania wszelkim niedopuszczalnym zagrożeniom dla ludzkiego zdrowia i dla środowiska we Wspólnocie.

- 37 Zdaniem rządu fińskiego art. 17–21 zaskarżonego rozporządzenia są oparte na tych samych założeniach zdrowotnych i środowiskowych, gdyż stawiają one konkretne wymogi dotyczące zarówno monitorowania i przestrzegania obowiązków nałożonych przez konwencję i rozporządzenie, jak i ustanowienia skutecznego systemu kar za naruszenie ich przepisów.
- 38 Następnie, jeśli chodzi o argument Komisji, iż niezbędne jest uregulowanie operacji dotyczących niebezpiecznych chemikaliów w ramach wspólnej polityki handlowej, w celu zapobieżenia pojawieniu się potencjalnych zakłóceń w obrocie wewnątrz Wspólnoty, pozwani podkreślają, że nie zgłoszono żadnego większego zakłócenia w przeszłości, choć omawiane regulacje wydano na podstawie prawnej z dziedziny ochrony środowiska, i że w dodatku jeżeli na szczeblu wspólnotowym wydaje się przepisy w celu uregulowania obrotu niebezpiecznymi produktami, to przepisy te w każdym razie obowiązują państwa członkowskie i podmioty gospodarcze, bez względu na to, jaką podstawę prawną przyjęto do ich wydania. Tak więc państwa członkowskie mogą jedynie wydawać przepisy krajowe zgodne z tymi wspólnotowymi uregulowaniami i właściwymi przepisami wspólnotowymi, jak wynika to też jasno z art. 10 ust. 7 zaskarżonego rozporządzenia.

- 39 Podobnie jak w swych pismach przedłożonych w ramach postępowania wszczętego przez Komisję przeciwko decyzji Rady 2003/106 z dnia 19 grudnia 2002 r. dotyczącej zatwierdzenia, w imieniu Wspólnoty Europejskiej, konwencji rotterdamskiej (zob. wyrok z dnia dzisiejszego w sprawie C-94/03 Komisja przeciwko Radzie, Zb.Orz. str. I-1), Rada i Parlament przywołują wreszcie szereg wspólnotowych aktów prawnych, które również zawierają przepisy o charakterze handlowym, lecz które z tego powodu, że w przeważającej mierze wydane zostały w celach dotyczących ochrony środowiska, mają jednak za podstawę prawną art. 175 ust. 1 WE, art. 130s traktatu WE (obecnie, po zmianie, art. 175 WE) lub art. 130s traktatu EWG (obecnie, po zmianie, art. 130s traktatu WE). Dotyczy to w szczególności rozporządzenia Rady (EWG) nr 259/93 z dnia 1 lutego 1993 r. w sprawie nadzoru i kontroli przesyłania odpadów w obrębie, do Wspólnoty Europejskiej oraz poza jej obszar (Dz.U. L 30, str. 1) i rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz.U. 1997, L 61, str. 1), a także rozporządzenia nr 2455/92, uchylonego i zastąpionego zaskarżonym rozporządzeniem. Ta ciągłość między rozporządzeniem nr 2455/92 a zaskarżonym rozporządzeniem stanowi dodatkową przesłankę przemawiającą za tym, że je również należy wydać na podstawie art. 175 ust. 1 WE.

Ocena Trybunału

- 40 Należy zauważyć na wstępie, że ani skarżąca, ani pozwani nie kwestionują jednoczesnej obecności w zaskarżonym rozporządzeniu elementów o charakterze handlowym i z dziedziny ochrony środowiska. Jednakże nie zgadzają się co do tego, gdzie leży środek ciężkości tego rozporządzenia. Podczas gdy Komisja podnosi bowiem, że choć zaskarżone rozporządzenie ma korzystne skutki dla ludzkiego zdrowia i środowiska, jego głównym celem jest uregulowanie obrotu niebezpiecznymi chemikaliami, Parlament i Rada, jak również wszyscy interwenienci utrzymują z kolei, że ten ostatni aspekt ma charakter pomocniczy, a podstawowa rola zaskarżonego rozporządzenia polega na wdrożeniu zasad i procedur mogących zapewnić wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

- 41 W tym względzie przypomnieć należy, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wybór podstawy prawnej wspólnotowego aktu prawnego musi być oparty na obiektywnych okolicznościach, które mogą zostać poddane kontroli sądowej. Należy do nich w szczególności cel i treść aktu prawnego (zob. wyroki: z dnia 26 marca 1987 r. w sprawie 45/86 Komisja przeciwko Radzie, Rec. str. 1493, pkt 11, z dnia 11 czerwca 1991 r. w sprawie C-300/89 Komisja przeciwko Radzie, zwany „wyrokiem w sprawie dwutlenku tytanu”, Rec. str. I-2867, pkt 10, z dnia 3 grudnia 1996 r. w sprawie C-268/94 Portugalia przeciwko Radzie, Rec. str. I-6177, pkt 22 i z dnia 13 września 2005 r. w sprawie C-176/03 Komisja przeciwko Radzie, Zb.Orz. str. I-7879, pkt 45).
- 42 W przypadku, gdy analiza wspólnotowego aktu prawnego wykaże, że wyznaczono takiemu aktowi dwa cele lub ma on dwie części składowe, a jeden z tych aspektów można zidentyfikować jako główny lub przeważający, podczas gdy drugi jest jedynie pomocniczy, wówczas ten akt prawny należy wydać na pojedynczej podstawie prawnej, tj. na tej podstawie, która wymagana jest z racji głównego lub przeważającego celu lub takiej części składowej (zob. wyroki: z dnia 30 stycznia 2001 r. w sprawie C-36/98 Hiszpania przeciwko Radzie, Rec. str. I-779, pkt 59, z dnia 11 września 2003 r. w sprawie C-211/01 Komisja przeciwko Radzie, Rec. str. I-8913, pkt 39 i z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-338/01 Komisja przeciwko Radzie, Rec. str. I-4829, pkt 55).
- 43 W wyjątkowych przypadkach natomiast, jeśli zostanie ustalone, że dany akt prawny wydany został w większej ilości celów lub ma większą ilość części składowych, które są nierozzerwalnie związane, przy czym żaden z aspektów nie jest drugorzędny lub pośredni w stosunku do innych, wówczas taki akt prawny należy wydać na odpowiadających im różnych podstawach prawnych (zob. podobnie w szczególności wyroki: z dnia 19 września 2002 r. w sprawie C-336/00 Huber, Rec. str. I-7699, pkt 31, z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie C-281/01 Komisja przeciwko Radzie, Rec. str. I-12049, pkt 35 i ww. wyrok z dnia 11 września 2003 r. w sprawie Komisja przeciwko Radzie, pkt 40).
- 44 Tak właśnie jest w niniejszym przypadku. Zarówno w zakresie celów, jak i treści zaskarżone rozporządzenie łączy bowiem części składowe z dziedziny handlu i ochrony środowiska, które są tak nierozzerwalnie związane, że do jego wydania konieczne było zastosowanie łącznej podstawy prawnej w postaci art. 133 WE i art. 175 ust. 1 WE.

45 W tym względy należy przypomnieć po pierwsze, że jak wynika to zarówno z motywów, jak i z art. 1 ust. 1 lit. a), głównym celem zaskarżonego rozporządzenia jest wykonanie konwencji. Zaś, jak Trybunał orzekł w pkt 51 ww. wyroku z dnia dzisiejszego w sprawie Komisja przeciwko Radzie, konwencja ta ma właśnie dwie części składowe, dotyczące uregulowań w zakresie obrotu oraz ochrony ludzkiego zdrowia i środowiska, które są tak ściśle związane, że decyzję w sprawie zatwierdzenia tej konwencji w imieniu Wspólnoty należało wydać na podstawie art. 133 WE i 175 ust. 1 WE.

46 Rzeczywiście okoliczność, iż jako podstawę prawną dla celów zatwierdzenia umowy międzynarodowej przyjęto postanowienia jednego artykułu traktatu lub większej ich liczby, nie jest wystarczająca, aby wykazać, że postanowienia te należy również przyjąć za podstawę prawną przy wydaniu aktu prawnego, którego celem jest wykonanie tej umowy na płaszczyźnie wspólnotowej.

47 W niniejszym przypadku jednak konieczne jest, by podstawa prawna decyzji w sprawie zatwierdzenia konwencji w imieniu Wspólnoty i zaskarżonego rozporządzenia, wdrażającego tę konwencję na płaszczyźnie wspólnotowej, była tożsama, w każdym razie wobec oczywistej zbieżności przepisów tych dwóch aktów, które wyrażają zarówno intencję uregulowania obrotu tymi niebezpiecznymi chemikaliami, jak i racjonalnego nimi zarządzania lub ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska przed zgubnymi skutkami handlu tymi produktami.

48 Odnosi się to w szczególności do art. 1 ust. 1 i art. 2 zaskarżonego rozporządzenia, określających cele przyświecające jego autorom oraz zakres przedmiotowy tego rozporządzenia w sposób bardzo zbliżony do tego, jak uczyniono to odpowiednio

w art. 1 i 3 konwencji, a ponadto definicje zawarte w art. 2 konwencji odpowiadają w znacznym stopniu definicjom zamieszczonym w art. 3 zaskarżonego rozporządzenia.

49 Odnosi się to również i przede wszystkim do art. 6–13 tego rozporządzenia, które zawierają zasady i procedury obowiązujące w stosunku do obrotu niebezpiecznymi chemikaliami, sformułowane w sposób powielający pod wieloma względami zasady i procedury określone w konwencji. Artykuły 7 i 8 zaskarżonego rozporządzenia zawierają również wyraźne odesłanie do art. 12 konwencji, dotyczącego powiadomień o wywozie, a art. 12 i 13, dotyczące obowiązków w zakresie przywozu i wywozu chemikaliów, powtarzają z kolei bezpośrednio zapisy art. 10 i 11 konwencji, ustanawiając te same obowiązki.

50 Po drugie, należy zauważyć, iż poza tym, że zamysłem autorów zaskarżonego rozporządzenia było stworzenie uregulowań równoległych do konwencji, której wykonanie na płaszczyźnie wspólnotowej jest celem rozporządzenia, wykracza ono poza jej zakres przedmiotowy, gdyż, jak wynika to wyraźnie z motywu czwartego, wspólnotowy ustawodawca wyraził wolę „podążenia dalej w niektórych sprawach niż postanowienia konwencji”. Zaś dodane w związku z tym do zaskarżonego rozporządzenia przepisy stanowczo uzasadniają to, by za podstawę prawną oprócz art. 175 ust. 1 WE przyjąć art. 133 WE.

51 Odnosi się to na przykład do art. 14 ust. 2 i art. 16 ust. 1 zaskarżonego rozporządzenia. W zakresie, w jakim w pierwszym z nich ustanowiono całkowity zakaz wywozu chemikaliów i wyrobów wymienionych w załączniku V do rozporządzenia, a w drugim, w związku z art. 1 ust. 2 i art. 2 ust. 1 lit. c) tego rozporządzenia, obowiązek przestrzegania w razie wywozu właściwych przepisów dotyczących klasyfikacji, pakowania i etykietowania substancji i preparatów niebezpiecznych, z zastrzeżeniem szczególnych wymagań strony lub kraju przywozu, oba te artykuły regulują bowiem bezpośrednio handel i obrót tymi produktami.

- 52 Odnosnie do tej kwestii pozwani podnosili w szczególności, że przyjęcie art. 133 WE za podstawę prawną nie było konieczne, po pierwsze, ponieważ nie odnotowano żadnego większego zakłócenia w obrocie wewnątrz Wspólnoty w zeszłych latach, a po drugie, ponieważ przy korzystaniu ze swych uprawnień państwa członkowskie w każdym razie zobowiązane są przestrzegać właściwych przepisów wspólnotowych, co wynika zresztą z art. 10 ust. 7 zaskarżonego rozporządzenia.
- 53 W tym względzie wystarczy zauważyć, że nawet jeśli okoliczność, iż nie zgłoszono żadnego zakłócenia w obrocie we Wspólnocie danymi produktami jest uzasadniona, to nie pozwala ona zakwestionować przyjęcia w niniejszym przypadku art. 133 WE za podstawę prawną. To, czy przyjęcie tego artykułu jako podstawy prawnej jest uzasadnione, zależy bowiem od cech właściwych dla tego aktu prawnego oraz od tego, czy cechy te odpowiadają obiektywnym kryteriom, które decydują o tym, czy dana podstawa prawna ma zastosowanie. Zaś, jak już zauważono powyżej, zaskarżone rozporządzenie spełnia dokładnie te kryteria.
- 54 Jeśli chodzi o argument, iż przy korzystaniu ze swych uprawnień państwa członkowskie i tak są obowiązane przestrzegać właściwego ustawodawstwa wspólnotowego, to argument taki, którego słuszność nie może zresztą być kwestionowana, jest niemniej nieistotny dla wyboru odpowiedniej podstawy prawnej wspólnotowego aktu prawnego.
- 55 Jeśli chodzi wreszcie o podnoszoną przez pozwanych okoliczność, iż inne wspólnotowe akty prawne, jak na przykład rozporządzenia nr 259/93 i 338/97 lub rozporządzenie nr 2455/92, obowiązujące przed zaskarżonym rozporządzeniem, mają podstawę prawną z dziedziny polityki ochrony środowiska, to jest ona całkowicie nieistotna w zakresie niniejszej sprawy. W myśl utrwalonego orzecznic-

twa podstawę prawną aktu prawnego należy bowiem ustalać z uwzględnieniem jego własnego celu i treści, a nie tego, jaką podstawę prawną przyjęto, wydając inne wspólnotowe akty prawne, które w danym przypadku mają podobne cechy (zob. w szczególności wyrok z dnia 28 czerwca 1994 r. w sprawie C-187/93 Parlament przeciwko Radzie, Rec. str. I-2857, pkt 28, dotyczący właśnie wyboru podstawy prawnej rozporządzenia nr 259/93).

56 W związku z całością powyższych rozważań należy więc stwierdzić, że zaskarżone rozporządzenie łączy zarówno w zakresie celów przyświecających jego autorom, jak i zakresu przedmiotowego, dwie nierozzerwalnie ze sobą związane części składowe, z których jedna dotyczy wspólnej polityki handlowej, a druga polityki ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska, przy czym żadnej z nich nie można uznać za drugorzędną lub pośrednią w stosunku do drugiej z nich. Zgodnie z powołanym w pkt 43 niniejszego wyroku orzecznictwem rozporządzenie to należało zatem przyjąć w oparciu o dwie odpowiadające im podstawy prawne, czyli w tym przypadku art. 133 WE i 175 ust. 1 WE.

57 Wprawdzie, jak Trybunał orzekł zasadniczo w pkt 17–21 ww. wyroku w sprawie dwutlenku tytanu, użycie podwójnej podstawy prawnej jest wykluczone, gdy określone dla obu tych podstaw prawnych procedury są ze sobą niezgodne lub gdy połączenie podstaw prawnych może zagrozić uprawnieniom Parlamentu (zob. również podobnie wyrok z dnia 25 lutego 1999 r. w sprawach połączonych C-164/97 i C-165/97 Parlament przeciwko Radzie, Rec. str. I-1139, pkt 14 i ww. wyrok z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie Komisja przeciwko Radzie, pkt 57), lecz w niniejszym przypadku łączne zastosowanie art. 133 WE i 175 ust. 1 WE nie prowadzi do takich konsekwencji.

58 Po pierwsze, przyjęcie za podstawę prawną dodatkowo art. 133 WE nie mogło mieć bowiem w tym przypadku żadnego wpływu na zasady głosowania obowiązujące w Radzie, ponieważ na tej samej zasadzie, jak art. 175 ust. 1 WE, art. 133 ust. 4 WE stanowi, że przy korzystaniu z uprawnień nadanych Radzie tym artykułem stanowi ona kwalifikowaną większością głosów.

- 59 Po drugie, przyjęcie za podstawę prawną łącznie art. 133 WE i art. 175 ust. 1 WE nie jest tym bardziej w stanie zagrozić uprawnieniom Parlamentu, ponieważ o ile z formalnego punktu widzenia w pierwszym z tych artykułów nie przewidziano udziału tej instytucji przy przyjęciu takiego aktu prawnego jak akt omawiany w niniejszej sprawie, to drugi zawiera za to wyraźne odesłanie do procedury określonej w art. 251 WE. Odwrotnie niż to miało miejsce w sprawie dwutlenku tytanu zakończonej ww. wyrokiem, połączenie podstaw prawnych nie pociąga więc za sobą w tej sprawie żadnego zagrożenia dla uprawnień Parlamentu, ponieważ użycie art. 175 ust. 1 WE pozwala mu przyjąć ten akt prawny zgodnie z procedurą współdecydowania.
- 60 W związku z całością powyższych rozważań należy więc stwierdzić nieważność zaskarżonego rozporządzenia w zakresie, w jakim jego podstawę prawną stanowi tylko art. 175 ust. 1 WE.

W przedmiocie ograniczenia skutków stwierdzenia nieważności

- 61 Komisja wniosła do Trybunału, by w razie, gdyby Trybunał uznał skargę, skutki zaskarżonego rozporządzenia zostały utrzymane w mocy do chwili wydania nowego rozporządzenia.
- 62 W tym względzie przypomnieć należy, że zgodnie z art. 231 ust. 2 WE Trybunał Sprawiedliwości, jeśli uzna to za niezbędne, wskazuje, jakie skutki rozporządzenia, o którego nieważności orzekł, powinny być uważane za ostateczne.

- 63 W niniejszym przypadku należy zauważyć, że zgodnie z art. 26 zaskarżonego rozporządzenia weszło ono w życie następnego dnia po ogłoszeniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, które miało miejsce w dniu 6 marca 2003 r.
- 64 Od dnia 7 marca 2003 r. wywóz i przywóz niebezpiecznych chemikaliów podlegały zatem temu rozporządzeniu, co sprawiło, że Komisja wydała w charakterze aktów wykonawczych do niego szereg decyzji w sprawie przywozu wspólnotowego, dotyczących niektórych produktów i substancji chemicznych.
- 65 Z uwagi na tę okoliczność, a zwłaszcza w celu uniknięcia wszelkiego braku pewności prawnej co do reżimu prawnego, któremu podlega obrót tymi produktami, będącego skutkiem stwierdzenia nieważności zaskarżonego rozporządzenia, należy więc utrzymać w mocy skutki tego rozporządzenia do chwili wydania, w rozsądnym terminie, nowego rozporządzenia na właściwej podstawie prawnej.

W przedmiocie kosztów

- 66 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Jednakże na podstawie art. 69 § 3 akapit pierwszy regulaminu, w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań oraz w przypadkach szczególnych, Trybunał może postanowić, że koszty zostaną podzielone albo że każda ze stron pokryje swoje własne koszty. W niniejszym przypadku, ponieważ żądania Komisji, Rady i Parlamentu zostały uwzględnione tylko częściowo, pokrywają one własne koszty. Zgodnie z art. 69 § 4 regulaminu państwa członkowskie, które przystąpiły do sprawy w charakterze interwenientów, pokrywają własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (druga izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Stwierdza się nieważność rozporządzenia (WE) nr 304/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. dotyczącego wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów.**
- 2) **Skutki tego rozporządzenia zostają utrzymane w mocy do chwili wydania, w rozsądnym terminie, nowego rozporządzenia na właściwej podstawie prawnej.**
- 3) **Komisja Wspólnot Europejskich, Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej pokrywają własne koszty.**
- 4) **Republika Francuska, Republika Finlandii oraz Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej pokrywają własne koszty.**

Podpisy